

BEWAAR HET PAND

UITGAVE TOT BEVORDERING VAN DE HANDHAVING DER OUDE GEREFORMEERDE BEGINSELEN

Meditatie

Ook is de nacht Uwe Ps. 74:16b

De weg door dit leven gaat vaak door donkere nachten. Donkere nachten van moeite, lijden, smart, teleurstelling, beproeving en eenmaal komt de donkere nacht van de dood.

Al die donkere nachten prediken ons, wat de vrucht is van de zonde, de donkere nacht namelijk van de eeuwige dood! Voor ons zijn die nachten vaak met een vraagteken. Voor de Heere zijn die nachten echter nachten met een uitroepeten! Het uitroepeten van Zijn liefde staat er achter, voor al Zijn kinderen. Hij heeft Zijn hand in de dag, maar ook in de nacht!

De dichter van psalm 74 heeft dat leren zien. De achtergrond van deze psalm is de donkere nacht van Israëls ballingschap. Toen die nacht kwam, kwam voor de dichter ook het vraagteken. In vs. 1 lezen wij: 'O God, waarom verstoot Gij in eeuwigheid? Waarom zou Uw toorn roken tegen de schapen Uwer weide?' In vs. 10 en 11 lezen wij: 'Hoe lang, o God, zal de wederpartij smaden? Zal de vijand Uw Naam in eeuwigheid lasteren? Waarom trekt Gij Uw hand, ja Uw rechterhand af? Trek haar uit het midden van Uw boezem, maak een einde.'

Hoe kunnen we dat vraagteken verstaan. Hoe menigmaal komt het voor ook in ons leven. Waarom dit? Waarom dat? Waarom dat ziekbed, dat sterfbed? Waarom dat leed, die druk, dat kruis, die scherpe doorn in het vlees?

Waarom die geestelijke donkerheid, die geestelijke verlating, die geestelijke bestrijding? Waarom Heere – zo zegt de dichter – vergeet Gij mij?

Hoe staat het levensboek van al Gods kinderen vol met dit vraagteken, bij al die donkere nachten van het leven. Zie maar eens in het levensboek van Job, van David, van Asaf, van Jeremia, van

Paulus. Telkens kwam ook in hun leven dat vraagteken.

Maar nu plaatst de Heere achter al onze vraagtekens het uitroepeten van Zijn liefde! De Héere heeft Zijn hand in de dag, maar ook in de nacht! De Heere heeft er een bedoeling mee. Twee dingen wil de Heere, door middel van al die donkere nachten, Zijn kinderen leren. Ten eerste: de strafwaardigheid van de zonde. Ten tweede, de oefeningen van het geloof, dat bij al het onbegrijpelijke van Gods handelen, God God leert laten, en zich onvoorwaardelijk leert verlaten alleen op Gods trouw, op Gods genadebeloften, ja dat zich vast leert klemmen aan Hem, Die in de weg van Zijn lijden en sterven, dwars door al die donkere nachten, van zonde en dood is heengegaan, om voor al Zijn kinderen de weg te banen, tot die plaats, waarvan de Schrift zegt: 'Daar zal geen nacht meer zijn.' De ballingschap was Israëls zonde. Israël had die donkere nacht zich waardig gemaakt. Rechters moest Israël ondergaan. Onveranderlijk echter bleef Gods genadetrouw, Gods genadebelofte.

Alleen daarin was er hoop, uitzicht en verwachting, voor het kinderlijk geloof. Opmerkelijk is daarom, dat wij lezen in het 12e vs. Van psalm 74.

Daar immers lezen wij het woordje: 'Evenwel!, D.w.z. ondanks alles! Ondanks al die donkere nachten, is God mijn Koning van ouds af, Die verlossingen werkt, in het midden der aarde.' Hier beluisteren wij de taal van het kinderlijke geloof, ondanks alles! De dichter ziet het Koningschap Gods! D.w.z. hij ziet de regeermacht Gods. De Heere regeert! Daar geschiedt niets bij geval, maar alles komt ons toe van Zijn hand. En is die hand voor al Zijn

kinderen dan geen liefdevolle Vaderhand? Zouden wij dan, bij al die donkere nachten van het leven, niet mogen getuigen: 'Hoe donker ooit Gods weg mag wezen, Hij ziet in gunst op die Hem vrezen.' De dichter zag niet alleen het Koningschap Gods, hij zag ook de verlossende kracht Gods! Hoort u maar: 'Gij hebt door Uwe sterkte de zee gespleten, Gij hebt de koppen des Leviathans verpletterd; Gij hebt hem tot spijs gegeven aan het volk, in dorre plaatsen. Gij hebt sterke rivieren uitgedroogd.'

En dan – dan komt de dichter tot het belijden: 'de dag is Uwe, ook is de nacht Uwe.' Zien wij zó Gods hand, in die donkere nachten van ons leven, dan alleen kunnen al die donkere nachten voor ons worden, niet alleen nachten met een vraagteken, maar ook nachten met een uitroepeten! Dan zegt Job: 'De Heere heeft gegeven, de Heere heeft genomen, de Naam des Heeren zij geloofd.' Dan zegt David: 't Is goed voor mij verdrukt te zijn geweest, opdat ik dus Uw Goddelijk recht zou leren.' Dan zegt de Schrift, dat 'alle dingen moeten medewerken ten goede, degenen, die God liefhebben, die naar Zijn voornemen geroepen zijn.' Dan wordt dit het wonder, van al die donkere nachten, dat de Heere het oog wil openen, niet alleen voor de strafwaardigheid van de zonden, maar ook voor Hem, Die de donkere nacht van de tijdelijke, geestelijke en eeuwige dood wilde ingaan, om in deze weg de zondeschuld van Zijn kerk te betalen, een schuldige kerk, met een heilig en rechtvaardig God wilde verzoenen, en de weg wilde banen, naar de zalen van het eeuwige licht, alwaar geen nacht meer zal zijn. Hoe betekenisvol worden dan al die donkere nachten van het leven. Dan zien wij hier op aarde het borduursel van al Gods wegen aan de verkeerde kant. God is groot, en wij begrijpen Hem niet! Maar straks zullen wij mogen zien het juiste patroon. Gewe-

ven door de hand van Gods liefde. Door de hand van Gods eeuwig, vrij en souverain welbehagen. Dan is de nacht voorgoed voorbij, maar in Christus, het eeuwige Licht, zal het dan altijd zijn: eeuwig dag! Waarheen is nu onze reis? Naar de dag zonder nacht? Of naar de nacht zonder dag? 't Is maar één van beide. Een derde mogelijkheid is er niet. De nacht, de eeuwige nacht is onze verdienste, de verdienste van de zonde. Die nacht is nog niet gekomen. Neen! U leeft nog in het heden der genade.

En van dat heden der genade zegt de Schrift: 'Nu is het de welangename tijd, de DAG DER ZALIGHEID!'

Wijlen Ds. M. Baan

Van de administratie

Vanaf deze plaats kunnen wij u mededelen, dat de collecte van de ontmoetingsdag op Urk het mooie bedrag

Dit blad is een uitgave van de stichting Bewaar het Pand te Meerkerk. Verschijnt eens in de veertien dagen

COMMISSIE VAN REDAKTIE:

Ds. P. den Butter en Ds. A. van Heteren.

ADRES VAN DE REDAKTIE:

Kopie voor het volgende nummer van "Bewaar het Pand" zenden naar: Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, tel. 0527-688978

ADMINISTRATIE:

P.J. Boers, Bergstoep 46C,

2959 AC Streefkerk.

Telefoon: 0184-669116.

Fax: 084-8509558.

Girerek. 70.43.50 t.n.v. Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs f 10,- per jaar.

Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en Canada 5 dollar per jaar.

Advertenties f 0,75 per mm met een kolombreedte van 6 cm.

Bij kontrakt korting.

ISSN nummer: 0166 - 4646

Dit tijdschrift wordt ten behoeve van iedereen die niet op de gebruikelijke manier kan lezen uitgegeven op groot-letter of via de Electronische Postbus. Informatie en opgave: CBB, Christelijk Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden, Postbus 131, 3850 AC Ermelo, tel. 0341-551014.

heeft opgebracht van f. 4.065,-. Hier-voor onze hartelijke dank. Op de ontmoetingsdag zijn ook cd's verkocht ten bate van de reformatorische school in Canada. De ene cd is gemaakt door het schoolkoor zelf, terwijl op de andere het Hosanna koor zingt, welke uitgaat van de gemeente van Dundas.

De inhoud van de cd's bestaat uit Engelstalige Hymns en Psalters. De prijs van de cd van het schoolkoor bedraagt f. 39,90, terwijl de cd van het Hosanna koor f. 42,90 kost. Voor deze prijs krijgt u echter wel een dubbel cd. Mocht u belangstelling hebben voor een van deze cd's, dan kunt u het bedrag overmaken op Postbank-rekening 704.350, waarna de cd aan u zal worden toegezonden.

Met vriendelijke groet,

P.J. Boers

Van de redactie

Inhoud.

In dit nummer van ons blad hebben we een meditatie opgenomen van wijlen

Bij Uw altaren

De titel voor deze toespraak is ontleend aan de woorden van Psalm 84: "Zelfs vindt de mus een huis en de zwaluw een nest voor zich, waar zij haar jongen legt,**bij Uw altaren.**"

We hadden dit ook kunnen doen vanuit Psalm 43: "Dat ik inga tot Gods altaar." In beide plaatsen gaat het om het altaar. Je merkt dat de psalmdichters een groot verlangen hebben naar de plaats, waar het altaar zich bevindt. De één is als een balling wellicht, zwervend hier of daar, maar in ieder geval ver van de tabernakel of tempel. Wat blijkt er dan juist een heimwee naar die plaats. De ander is op reis en is vervuld van het verlangen om dat ene reisdoel te bereiken: de tabernakel, de tempel, de plaats waar de Heere gediend wordt.

De psalmdichter denkt met een zekere jaloezheid aan de vogeltjes, die bij het heiligdom in- en uitvliegen. Terwijl hij er zo ver vandaan is, terwijl hij daar nu niet kan ingaan en uitgaan en nergens liever was dan daar, waar de gemeenschap met de Heere gestalte krijgt. Die vogels bouwen hun nest bij Gods altaren. Dat zal niet letterlijk zo zijn geweest, want bij de altaren was een grote rookontwikkeling, daar brandde het altaarvuur. Dat is geen geschikte plaats voor een nest met jongen. Het

ds. M. Baan over Psalm 74: 16b Ook is de nacht Uwe. U treft ook samenvattingen aan van het gesprokene op de ontmoetingsdag van 29 september op Urk. Vele bekenden hebben wij gezien, ook uit het noorden. Het was goed samen te zijn rondom Gods Woord. Het gesprokene heeft weerklank mogen vinden. De vis vond gretig aftrek. Er zijn heel wat artikelen verkocht ten bate van het werk van zr. Truus Ringelberg die werkt voor de zending in Afrika. Er was keuze uit een heel assortiment boeken van "Boekendal." Verder treft u vervolgartikelen aan.

Verschijningsdatum volgende nummer.

Het volgende nummer van ons blad zal D.V. over 14 dagen verschijnen. Copy graag binnen de donderdag voorafgaande aan de verschijningsdatum, dus 25 oktober.

AvH

zal wel zo zijn dat die vogels ergens in een nis of in een hoek van de tempelmuur een nest hadden. Maar als hij dan toch die plaats aanduidt met het woord altaar, dan is het duidelijk dat heel de tabernakel- of tempeldienst samengevat wordt in het woord altaar. Ze spreken niet over de tempelkoren of de zangers. Ze hebben het niet over de priestergewaden, de ceremoniën, de efod van de hogepriester of de mooie liederen, die er gezongen werden of de harpen, die er bespeeld werden. Nee, heel die dienst wordt samengevat door dat ene begrip: altaar. Dat is de hoofzaak, waar alles om draait.

Daar in de offerdienst, de dienst der verzoening, ligt het geheim van hun leven. Ligt daar ook het geheim van uw, jouw leven?

Wat nu geldt voor de oud-testamentische kerk, geldt ook voor de kerk van het Nieuwe Testament. Ook in de nieuw-testamentische bedeling draait alles om de dienst der verzoening. Bij Uw altaren, mogen we dan denken aan het altaar, het kruis van Golgotha, waar de Heere Zijn Lam heeft gegeven tot verzoening voor de zonden. Heel de offer- en altaardienst is vervuld in het heilsfeit van Goede Vrijdag, waardoor er nu geen offerdieren meer geslacht hoeven worden. Nu Christus

heeft uitgeroepen: "Het is volbracht", is heel de altaardienst vervallen. Nu mag echter de boodschap: "Jezus Christus en Die gekruisigd", klinken door de prediking van vrije genade. De altaardienst, de dienst der verzoening vindt nu plaats als die ene Naam onder de hemel gepredikt wordt. Dan druppelt het bloed van Christus in de gemeente!

Je vraagt je echter af hoe het te verklaren is dat een mens, zoals de psalmdichter, zo vervuld is van die altaren. Want van nature ligt het zo anders. Dan voelen we ons helemaal niet thuis bij de Heere. Van nature is er geen verlangen naar de Heere en naar Zijn dienst. Van nature leeft het toch in het hart van ieder mens om bij de Heere vandaan te blijven. Door onze val in Adam ligt die keuze in ons hart.

In de altaardienst werd echter gepredikt dat de Heere door de offers toch weer wilde wonen te midden van Zijn volk. Hij schonk Zijn gemeenschap aan Zijn volk. Zijn zegen werd gelegd op dat volk. Een volk dat schuldig was, dat zich buiten de gemeenschap met God had gezondigd, dat het verbond gebroken had, vindt in de dienst der verzoening het grote wonder. Het grote wonder dat de Heere Zelf een weg heeft uitgedacht, waardoor de gemeenschap met Hem hersteld kon worden. Daar sprak nu die altaardienst van.

Bij Uw altaren....In het Oude Testament vinden we precies de maten en de materialen vermeld, voor de altaren. Ook de vorm en de plaats was door de Heere Zelf bepaald. De vorm was rechthoekig. Op de vier hoeken moesten hoornen aangebracht worden. Zo was het alsof het altaar de handen ophief naar God om het offer aan te bieden. Zo was het alsof de lijnen uit al de vier windstreken der aarde hier naar toe liepen. De hoorn was ook het symbool van macht en kracht. Het is voor menig beest het aanvals- of verdedigingswapen. Welnu, zo mag en moet in Zijn Naam gepredikt worden tot alle creaturen de kracht van het bloed van Het Offer, Dat de zonde der wereld wegneemt. Het altaar was de vrijplaats voor degene, die achtervolgd werd door de bloedwreker. Bij het altaar had de bloedwreker voorlopig geen vat meer op hem.

Wat is de zonde krachtig en machtig. Niets kan de onreinheid van de zonde wegnemen. "Al wiest gij u met salpe-

ter, al naamt ge u veel zeep..."! Maar van het bloed van Christus kan gezegd worden: "het reinigt van alle zonden. Al waren die zonden als scharlaken...al waren ze rood als karmozijn..."

Wanneer het offerdier werd geslacht en het offervlees op het altaar werd verbrand, was dat voor degenen, die dat offerdier had gegeven, een bijzonder ingrijpende zaak. Want daar bij het aanbieden van het offerdier moest erkend worden: Zo heb ik verdiend verbrand te worden door Gods heilige toorn. Daar klinkt, als het goed is, de belijdenis: "Ik erken mijn schuld, die U tot straf bewoog..." Bij Uw altaren, is de plaats waar de Heere de zonde ontdekt, waar het klinkt: "de ziel, die zondigt moet sterven." Daar klinkt het doodsvonniss. Zo wilde de Heere Zijn volk tot erkenning brengen van het Goddelijk recht. Het altaar spreekt van de verstoorde verhouding.

Het grote gevaar

Er is een gevaar, een groot gevaar. Ja zelfs kan ik spreken van het grote gevaar. Nu ben ik mij ervan bewust dat uw gedachten vooruitsnellen. Een ieder zal z'n eigen invulling aan dit onderwerp geven. Daarom geef ik terstond aan wat ik ermee bedoel.

In 2 Korinthe 12 leest u tot twee keer toe de woorden: "opdat ik mij niet zou verheffen". Wel - het zich verheffen dat is het grote gevaar, het gevaar in ieders leven. In uw leven en in mijn leven. Het sluimert in het binnenste van wie we ook zijn. Het kan zo maar springlevend worden. Of we nog onbekeerd zijn of dat we door de Heere bekeerd zijn. Ik moet zeggen dat God onze Schepper Zelf de begeerte van meer willen zijn in Zijn schepsel heeft gelegd. Immers in de weg van gehoorzaamheid zou Adam tot de staat der heerlijkheid komen; en daartoe te komen is tegelijkertijd ook de begeerte geweest.

U weet hoe satan daar gebruik van heeft gemaakt. Hoor hem spreken: "maar God weet, dat ten dage als gij daarvan eet, zo zullen uw ogen geopend worden, en gij zult als God wezen, kennende het goed en het kwaad". Als God wezen - die begeerte heeft de mens de hand doen uitstrekken naar de verboden vrucht.

De begeerte om meer te wezen is gebleven. Evenwel - er is onderscheid. Vóór de val was het een heilige

Het altaar spreekt echter niet alleen van ontdekking, maar ook van bedekking. Het spreekt immers van de wegneming van de schuld door het offer. De Heere heeft Zichzelf een lam ten brandoffer voorzien. Bij Uw altaren klinkt dan ook niet alleen de stem van de Heere, Die recht heeft op de dood van de zondaar, maar ook Die lust heeft in zijn leven. Hoor maar..."Ik, Ik ben het Die uw overtreding uitdelg, om Mijnentwil en Uw zonden gedenk Ik niet." Daar wordt de rust geschonken aan het onrustig gemaakt zondaarshart. Daar is het wonder van de fontein van Gods zondaarsliefde. Daar is een God, Die Zich wegschenkt aan die schuld belijdende en om genade smekende zondaar.

Dordrecht.

Ds. A. van de Weerd.

Eerste gedeelte van een weergave van het gesprokene tijdens de ontmoetingsdag op Urk

begeerte, een begeerte waarin God centraal stond, een begeerte gericht op God. Na de val is het de begeerte van het vlees, onze afgefallen staat, gericht alleen op ons zelf.

Meer te willen zijn dan men is of heeft kenmerkt het leven. Er is de zelfverheffing, de hoogmoed, de aanbidding van het ik, de eierzucht, de jacht naar succes. Al in heel gewone dingen: het meeste geld, het mooiste huis, de mooiste kleren, de mooiste auto. Het ene volk meer dan het andere; blanken meer dan zwarten; het ene ras meer dan het andere. Hitler sprak zelfs van "Untermenschen".

We vinden het ook op kerkelijk terrein. De ene ouderling meer dan de andere; de ene diaken meer dan de andere; de ene dominee meer dan de andere.

Zelfs een kind van God is er niet vrij van. Kijkt u maar naar Paulus. Hij was rijk gezegend: opgetrokken tot in de derde hemel. Daar - in het paradijs hier boven - heeft hij onuitsprekelijke woorden gehoord. Ja - zo een kan wat vertellen. Zo denkt u. Maar Paulus kon niets ervan vertellen. Men zou hem niet geloofd hebben. Ze zouden gezegd hebben: "man, je riekt niet naar de hemel, maar naar de hel". Ze zouden nog gelijk gehad hebben ook! Want een engel van de satan stond permanent voor Paulus. Want - toen hij na dat bijzondere, teruggekeerd was

op aarde – heeft God hem een scherpe doorn in het vlees gegeven. Paulus weet waarom dit was. Om hem klein en zwak te houden. “Opdat ik mij door de uitnemendheid van de openbaring niet zou verheffen, zo is mij een scherpe doorn in het vlees gegeven”. Let u op het woord “gegeven”. Paulus ziet die scherpe doorn als gave, gave van zijn God. Opdat hij zich niet zou verheffen.

Ik zeg -: welk een zegen als we ontdekt zijn geworden aan het grote gevaar, aan die kwaal.

U denkt misschien bekeerd is bekeerd – dan ben ik klaar. Maar dan weet u niet hoe het oude zuurdeeg nog kan doorwerken op het terrein van de genade. Hoe kunnen we afschrijven. De ene kerkmens de andere; de ene Avondmaalganger de andere; de ene gemeente de andere, de ene dominee de andere. 't Is net als bij de farizeeër die de tollenaar zag: “ik dank U, o God, dat ik niet ben gelijk die andere.” Zelfs kan de farizeeër het jasje van de tollenaar aantrekken. Ja – hoogmoed kan zich kleden met de kleding van de ootmoed en de nederigheid.

Nu denk ik aan de Grieken van Johannes 12, die Jezus wilden zien. ze wilden van Hem horen hoe een mens tot succes, tot heerlijkheid, tot slagen kan komen. Ze meenden zelf in de weg van klimmen. U kent het verrassende antwoord: “voorwaar, voorwaar, Ik zeg u als het tarwegraan niet in de akker valt en sterft.” Wat is de weg tot heerlijkheid? De weg van sterven! Zo was het voor de Heere Jezus. Zo is het ook voor u en voor mij. Door lijden, door sterven tot heerlijkheid. Er is een andere weg. 't Is geen rechte lijn naar omhoog, maar een gebroken lijn, een lijn over Golgotha.

De Heere Jezus – wat heeft Hij Zich vernederd! Hij in de gestaltenis Gods zijnde, geen roof geacht heeft Gode even gelijk te zijn. hij heeft Zichzelf vernietigd, gehoorzaam geworden zijnde tot de dood, ja, de dood des kruises, en daarom heeft God Hem uitermate verhoogd.

Nu dat gevoelen, hetwelk in Hem was, zij ook in u, in ons. De Heilige Geest maakt klein, nederig, ootmoedig. Er is nog meer genade nodig om dat al meer te worden en dat te blijven.

Elke ambtsdrager, en elk kind van God, en het geldt eigenlijk iedereen: “wat hebt gij dat gij niet ontvangen hebt?” Zelfs het koekje bij de thee is nog genadegave! Of hebben we nog nooit geleerd dat we alles verzondigd hebben?

Ik lees in Galaten 6:3: “Want zo iemand meent iets te zijn, daar hij niets is, die bedriegt zichzelf in zijn gemoed.” Als niets iets wordt dan kunnen we denken dat we alles aan onszelf te danken hebben. Dan kan een dominee denken dat hij de beste is: dan kunnen we denken dat we alleen nog maar een goede gemeente zijn, en dat wij de waarheid het beste verstaan. Maar we zijn allen van dezelfde lap gescheurd. Allen Adamskind. Allen hebben we genade nodig. U kent de woorden die Paulus met zijn scherpe doorn kreeg: “Mijn genade is u genoeg”. Die genade is genoeg, voldoende. Daar hoeft niets meer. Daar kan ook niets meer bij.

Misschien zucht u ook vanwege een scherpe doorn. Ik meen dat elk kind van God die heeft. Dan denk ik aan het overgebleven vlees dat zich Gode niet onderwerpt. Wat een smart wordt dat, en wat een begeerte om ervan verlost te worden. Dan zou ik toch veel meer leven tot Gods eer. Echter – die doorn is er, opdat ik mij niet zou verheffen, en om al meer te leren leven van genade alleen. De Heere heeft geen hoogvliegers, maar laagvliegers. Wat een zegen als er lood aan de vleugels komt, om dicht bij de grond te blijven. Gewicht aan de klok. Zo alleen tikt hij voort. Opdat ik mij niet zou verheffen. We willen zo graag wat worden. We moeten leren, en dat gaat dwars tegen onze natuur in – om niets te zijn. Niet en nullen, die wil de Heere ver-

vullen. “Toen ik niets werd, werd Gij 't al. “Hij moet wassen, ik minder worden” Ja- sterven aan het vlees, aan het ik, aan de eierzucht en aan de hoogmoed. Wie inzicht krijgt in zijn verdorven natuur, veroordeelt zichzelf het meest, die wordt meer teleurgesteld in zichzelf dan in anderen, die acht zelfs anderen uitnemender dan zichzelf.

Er is iemand die zegt: maar die zondige gedachten, lusten, dromen, dat alles is toch niet in overeenstemming met genade? Als je bekeerd bent, heb je daar toch geen last meer van? Nu – dat is dan die scherpe doorn, opdat ge uzelf niet zou kunnen verheffen, opdat ge alleen op genade zou hopen en van genade zou leven.

Een farizeeër heeft geen scherpe doorn. Wie tollenaar is geworden wel. Dat is om weer geen farizeeër te worden, maar om tollenaar te blijven.

Toch is in het leven van Gods kind de begeerte naar meer. Ja – maar God staat dan weer centraal. Er is de begeerte om volmaakt te mogen zijn. Omdat God dat zo waard is, en omdat de Heere Jezus met de prijs van Zijn bloed voor mij betaald heeft.

Het grote gevaar blijft tot het sterven toe. Dan gaat God verheffen, dan heeft de scherpe doorn in het vlees zijn doel bereikt. Dan verheft de gezaligde slechts de drieënige God, en is het grote gevaar voor eeuwig voorbij.

Urk, zaterdag 29 september

Ds. P. Zonneveld

De Heere geeft

In de verzen 44-47 van hoofdstuk 12 staat het één en ander waaraan wij niet voorbij mogen gaan. De blijdschap was groot, toen de muur van Jeruzalem ingewijd kon worden. De vreugde die er was, had ook betrekking op allen, die dienst deden in de tempel. Met woorden zal dit zeker gepaard zijn gegaan, maar de daad ontbrak niet, men dacht aan hun zorg. De priesters, de levieten, de zangers, de poortwachters hadden verzorging nodig. Vandaar dat er opzichters werden aangesteld voor de voorraadkamers van de tempel. Die mannen moesten niet alleen letten op die kamers, maar vooral op wat er in gebracht werd namelijk de heffingen, de eerstelingen en de tienden.

De bijdragen van het volk waren voor de priesters en de levieten. Deze dienaars zorgden immers voor de offerdienst en de reinigingsdienst in het

huis van de Heere. De levieten hadden daarbij nog als taak de zorg voor de zang en de muziek. Deze dienst was al oud. Hij dateerde uit de dagen van David. Naar opdracht moesten al de personen, die aan de tempeldienst verbonden waren door het volk onderhouden worden. Er werd toezicht op gehouden, dat het met de verzorging van het tempelpersoneel steeds in orde zou zijn. in het Nieuwe Testament lezen we ook van de levensonderhouding. Met nadruk wordt gesteld, dat de arbeider zijn loon waardig is, vandaar dat in de beroepsbrief van predikant staat: de arbeider zijn loon is, zodat de werker in het evangelie, ook zonder zorg van het Evangelie zal kunnen leven. Kerkenraad en gemeente moeten zich dit steeds bewust zijn. De Heere heeft in de dienst gesteld en aan de gemeente gegeven. Maar de predikant zelf mag niet vergeten wat de ver-

plichtingen zijn, die hij naar het woord van de Heere naar de aanneming van het beroep op zich heeft genomen. Hij staat niet in loondienst. Hij heeft geen sociaal beroep, maar een geestelijk ambt, waar natuurlijk het leven van elke dag niet buiten staat. Een herder dient ook te weten het leven van zijn kudde. De levensgang en de levensstandaard. Vanuit en door het woord van de Heere moet in alle opzichten onderwijs, leiding en steun gegeven worden. Op uren moet niet gelet worden. En zijn de uren veel, dan geeft de Heere kracht. Ik geloof dat het woord 'werkdruk' weleens teveel en te gemakkelijk gebruikt wordt. De Heere beschaamt nimmer. Zijn zorg is groot. Hij is de trouwe Onderhouder van Zijn knechten. Eenmaal stelde de Heere de vraag: heeft het u aan iets ontbroken? Spontaan werd geantwoord: aan niets. Zo is het nog! Wanneer een dienaar veel mag overzien en terugzien moet dit beleden worden. Met: wat ontbreekt: namelijk: oprechte dankbaarheid.

De Heere zorgt goed voor Zijn knechten en dat via de gemeente. Vandaag mag dat weleens meer gezegd worden. De materialistische geest kan ook de pastorie gaan doorwaaien. Veel werk. Maar is het honorarium er naar?

Wel ging het goed met de gemeente in en buiten Jeruzalem. De heffingen en de tienden brengen was voor haar geen last, maar een lust. Het werd gedaan met liefde.

Er was nog een zaak, die blijdschap gaf. Men was verheugd over het dienstpersoneel die over alles wat zij deed in de tempel en voor het huis van de Heere. Men nam de wacht van hun God waar. Nauwkeurig werd gelet op de aanwijzingen van de Heere, immers het doen en laten werd door de Heere bepaald. Men mocht niet leven naar eigen wil, of zelfbepaling, maar bij de geboden en voorschriften van de Heere. Alles was vastgelegd in de tijd van Mozes. De Heere sprak het tot de leider van het volk. Allen gingen zich houden aan alles wat voorgeschreven was. Zij zorgden er ook voor dat alles plaats had zoals de Heere het wilde.

Tot eer van de Heere en tot heil van het volk. In hun houding, in hun leven werd de liefde tot de Heere en Zijn dienst gezien. Welk een zegen was het voor het volk en voor Jeruzalem, dat men zulke trouwe dienaren had. Men hield het volk de wet van de Heere voor en als wachters op de muren zorgden zij dat het volk leefde naar de geboden van de Heere. Hoe goed was

het! De vraag is: hoe is het onder ons? Is er bij de predikant, bij de ambtsdragers hartelijke verbondenheid aan het woord, de wet, de dienst van de Heere en het belijden van de kerk? Gaat het om het welzijn van de gemeente? Weegt dit zwaar? Wordt steeds overdacht wat het inhoudt 's Heeren wacht waarnemen? Dit is geboden en vandaag bijzonder. We kunnen vergaderen, confereren. Op zich niet verkeerd, maar voorop dient te staan: het luisteren naar het woord van de Heere. Het gebed tot de Heere. Het spreken, handelen naar de wil van de Heere. Met hartelijke liefde in het hart tot heel de gemeente. Niet tot fans of een groepje. Dit is onbijbels en vertoont niets van de levenshouding van de Heere Jezus. Hoe ging Hij het land door. Hoe bewoog Hij Zich onder de schare zo staat er in het woord van de Heere ook dit ernstige woord: zij waken voor de zielen. Dat staat niet los van het waarnemen van de wacht. En dat woord waken wijst niet slechts op waarschuwen, alhoewel de waarschuwend stem niet mag ontbreken maar spreekt

ook van bijstaan, helpen, sterken en aansporen. Welk een herderlijkheid ligt in dit woord en straalt er van uit. Een predikant moet zijn leraar en herder, herder en leraar. Dit is een genade gave van de Heere. Beide schenkt de Heere en een gemeente moet dit nagaan en een kerkenraad heeft daarop toe te zien.

Laat er veel gebed zijn tot de Geest en de genade van de Heere, want door het leraar en herder zijn komt er de bijbelse uitoefening van het ambt. Enig beeld van de Heere Jezus Christus, de grote Leraar der gerechtigheid. Dan komt er blijdschap in de gemeente. Met verootmoediging, want alles is 's Heeren geschenk.

En voor dit steeds te kennen en te zien wordt gebeden:

Ai ruk het woord der waarheid niet te zeer van zijnen mond! Hij hoopt op Uwe rechten, waarin Gij trouw gezorgd hebt voor Uw eer Dan houdt hij steeds o God met al uw knechten Uw heil'ge wet, dan zal hij meer en meer daar eeuwig en altoos het hart aan hechten.

Ds. M. Tanis

De Generale Synode (3).

Dinsdagmorgen 2 oktober opent ds. J. Plantinga de tweede zitting van de synode. We zingen Psalm 93 en de voorzitter leest Psalm 93. Na het gebed en appel-nominaal wordt meegedeeld dat er een bedankbrief is binnengekomen van de secretaresse van Hare Majesteit de koningin.

Traditiegetrouw is het eerste punt van behandeling het rapport van het curatorium. Maar vooraf vraagt de financiële commissie de aandacht. Voorgesteld wordt geen enkel besluit te nemen dat financiële gevolgen heeft voordat de bijdragen aan de deputaties zijn behandeld. Er worden verschillende andere voorstellen hierover ingediend. De commissie zal zich nader beraden.

Dan stelt de preses het rapport van het **curatorium** aan de orde.

Eén van de vragen die ds. M. v.d. Sluys stelt is die naar de vereisten voor hoogleraar. Is uitbreiding van het pand noodzakelijk? Oud. D. Koole ('s Gravenhage-Zuid) plaatst een aantal kanttekeningen bij het commissierapport. De commissie pleit er voor dat kerkenraden met studenten spreken over de gehouden preek. Maar op welk moment? Hij heeft moeite met het alternatief voor de psychologische test, om nl een proefperiode van twee jaar te

stellen en eventueel pas in de loop van de studie een psychologisch onderzoek te laten doen. Oud P. de Jong (Sliedrecht-Beth-El) stelt met dankbaarheid vast dat de primaire taak van Apeldoorn is de opleiding tot dienaren des Woords, maar lettend op de vereisten voor hoogleraar vraagt hij zich af of de wetenschap niet overheerst? Ds. C.D. Affourtit informeert naar de contacten met de Theologische Studie Begeleiding van de Ned Geref. kerk. Hoe waren de contacten met de docenten die tijdelijk herbenoemd worden? Wat is het nieuwe van het begeleidingstraject van studenten?

De rapporteur ds. M.J. Kater antwoordt dat de doctorstitel een vereiste is als objectief gegeven voor iemands wijsheid. Dan is bewezen dat iemand wetenschappelijk onderzoek kan doen. Het begeleidingstraject geldt alle studenten. De commissie onderstreept de wenselijkheid van het gesprek met de studenten door de kerkenraden. Ds. J. Westerink gaat als presidentcurator op gestelde vragen in. In de benoemingsprocedure voor hoogleraar is de wetenschappelijke kwaliteit een vereiste. Het mag niet ten koste gaan van de vroomheid. Het gaat om de dienst des Heeren. We zijn ons er

van bewust dat het beter kan. In Apeldoorn wordt vanouds kritiek gegeven op de preek van een student. Prof. Kremer zei dan: ik heb waardering voor de poging, maar....

Het curatorium heeft zich laten voorlichten over de psychologische test; het nut er van is zeer beperkt. Het voldoet niet aan de aanvankelijke verwachting. Het curatorium vraagt om de GS conditioneel te sluiten met het oog op voorstellen voor de huisvesting. Met de docenten is op een goede manier gecommuniceerd over hun benoeming.

De rector prof. dr. J.W. Maris benadrukt dat het geestelijke en het wetenschappelijke geen tegenstelling vormen. De prioriteit ligt bij de opleiding tot de dienst des Woords. Kerkenraden van vacante gemeenten krijgen een brief met het oog op het voeren van een gesprek met studenten die voor- gaan.

In de middagvergadering worden de kleine dertig voorstellen aanvaard.

Hierna buigt de synode zich over **demografisch onderzoek ledental**. De Particuliere Synode van het Oosten verzoekt onderzoek te doen naar de ontwikkeling van het ledental der kerken met het oog op de bijdrage aan de kerkelijke kassen. De financiële commissie van de synode is van mening dat de stijging van de bijdragen niet veel meer is dan de correctie van de inflatie. Bovendien leidt een demografisch onderzoek niet tot het stellen van prioriteiten. De commissie stelt voor om deze instructie niet te aanvaarden. Van de commissie die de **bezwaarschriften** behandelt is het voorstel ingediend om de revisieverzoeken op dezelfde wijze te behandelen als de bezwaarschriften. Dat betekent dat ook een revisieverzoek binnen een maand nadat het besluit officieel bekend is gemaakt, verzonden moet zijn aan de synode. Hiermee gaat de vergadering accoord. Dit houdt in dat een aantal bezwaarschriften en revisieverzoeken niet ontvankelijk wordt verklaard.

Enkele huishoudelijke voorstellen uit het rapport van deputaten **vertegenwoordiging der kerken** worden aangenomen. Zo is bepaald dat geen deputaatschap het recht heeft om terughoudend te zijn in het geven van informatie aan de synode.

Over het rapport inzake de **instructie** van de Particuliere Synode van het Noorden met betrekking tot regeling langdurig zieke predikanten worden

zoveel vragen gesteld, dat de commissie zich genooddaakt ziet om opnieuw hierover na te denken. Aan het eind van de middag vergadert de synode in comitee.

In de avondvergadering dient het rapport van deputaten **Evangelieverkondiging onder Israël**.

Ds. J.W. Schoonderwoerd vraagt over de dienst der verzoening. Wat is de opstelling van deputaten ten opzichte van contact met Moslims? Oud. R. Procee (Enschede-Oost) stelt dat de Israëlwerker het evangelie moet verkondigen. Ligt de nadruk niet te veel op ontmoeting met Israël? Ook een nieuwe naam kan misverstanden oproepen. Ds. J. v. Amstel wijst op het verzet van de kant van de joden tegen Messiasbelijdende joden. Wat is de bedoeling van het eventueel studeren in Israël van aankomende predikanten?

De rapporteur van de commissie ds. M. v.d. Sluys gaat op de vragen in, alsmede de voorzitter van deputaten ds. H. Biesma. De dienst der verzoening is gericht naar twee kanten. Als de werker in Israël zich richt op de Messiasbelijdende joden, zou het contact met joden worden afgesneden. Vergeleken met dertig jaar geleden is er nu makkelijker ingang in joodse kringen gekomen. Deputaten stellen een andere naam voor, niet om een wijziging aan te brengen in de plaats van het evangelie, maar de naam Kerk en Israël is een werkbare naam. Bij de studie denken we bijv. aan een predikant die studieverlof heeft en dat zo kan besteden. In overleg met drs. C.J. v.d. Boogert wordt nagegaan wat de beste studie is. De voorzitter brengt de voorstellen in

stemming. Een kleine meerderheid blijkt voor de naamswijziging te zijn. Het deputaatschap heet nu Deputaten kerk en Israël.

Het rapport van de redactie van **De Wekker** vraagt niet veel bespreking. Er is sprake van een lichte stijging van het aantal abonnee's. De hoofdredacteur vindt het onbestaanbaar dat er ambtsdragers zijn die niet geabonneerd zijn op De Wekker.

In de middagvergadering was al aan de orde geweest de **instructie** van de Particuliere Synode van het Zuiden waarin wordt voorgesteld een handreiking op te stellen met daarin bezinning op evangelische stromingen, en hoe er in de gemeente pastorale leiding kan worden gegeven. De verschillende vragen heeft de commissie meegenomen en ze komt nu met een gewijzigd voorstel. Ds. Westerink blijft z'n moeite houden. Als we zeggen dat het een roeping is van de kerkenraden moeten we die opdracht niet aan deputaten Evangelisatie geven. Kan dat wel gezien in het licht van hun instructie? Oud. Koole stelt dat er geen studie van gemaakt hoeft te worden. Er zijn veel publicaties verschenen. Hij pleit voor een sterkere bewustwording. De rapporteur constateert met enige spijt dat het de commissie niet lukt om de vergadering te overtuigen. Het is een verlegenheidsoplossing, maar wel een goede! Maar de voorzitter der vergadering raadt de commissie aan er nog eens rustig over na te denken. Prof. dr. J.W. Maris gaat voor in dankgebed, waarmee deze zitting is gesloten.

Ds. J. P. Boiten.

Israël in nood. Crisistijd

**Samenvatting toespraak
Ontmoetingsdag Bewaar het Pand
29 september 2001 Urk**

Esther 4:16b en alzo zal ik tot de koning ingaan, hetwelk niet naar de wet is. Wanneer ik dan omkom, dan kom ik om.

1. Israël toen.

De vernietigingswet van Haman is door koning Ahasveros overgenomen: alle Joden in zijn rijk, van India tot Afrika, zullen uitgeroeid worden. Israël in nood. Gods uitverkoren volk. Zijn oogappel. De vrouw die Het Kind zal baren, de Zaligmaker van de wereld. Dat is de diepste achtergrond van de haat van Haman, ook al is hij zich dat niet bewust.

Het is crisis in het Midden-Oosten. In de stad Susan, van waaruit de grote wereldleider Ahasveros zijn onmetelijke rijk regeert. Israël is in nood: Het is Haman slecht bevallen dat Mordechai voor hem niet buigt. Dat komt hem en alle Joden duur te staan. Een duivels plan wordt geboren. De Joden moeten sterven. Het lot (het 'poer') wordt geworpen, waarop Haman 'geluk' zal hebben: op een dag, in de maand Adar (eind februari), zal de afrekening plaats hebben. De vraag is: regeert God of het lot?

Mordechai in nood. Israël in nood. Zwaar weer op komst. Crisis. Mordechai is verslagen, maar hij zit

niet stil. Demonstratief begeeft hij zich met zakken bekleed naar de poort van het paleis van koning Ahasveros. Esther krijgt de opdracht om naar de koning te gaan en hem te smeken het besluit ongedaan te maken. Esther moet pleiten bij de koning voor het behoud van Israël. Maar Esther kan er niet toe komen. Zij vreest. Want al wie tot de koning ingaat in het binnenste hof, en niet geroepen is, zal gedood worden. Tenzij! de koning zijn gouden scepter toe zal reiken.

Het is een bekende tekst, waar veel over gepreikt is en zo gemakkelijk wordt nagezegd: kom ik om dan kom ik om. Maar daar gaat strijd aan vooraf. Een mens wil niet sterven maar leven. Tenzij de duivel onze zinnen verblind heeft. Denk aan de zelfmoordacties van de laatste tijd. Esther vreest. Esther weigert. Maar Mordechai laat niet los. Hij voert de druk op. Als Esther niet tot de koning zal gaan, zal zij toch sterven. Er is geen keus. Zij behoort immers ook tot het volk waarvan het vonnis is getekend.

Al is Esther de koningin, zij zal aan de slachting niet ontkomen. De wet heeft bepaald, dat alle Joden, mannen, vrouwen, arm en rijk zullen omgebracht worden. De wet kent geen uitzondering. Esther mag niet zwijgen. En als zij zal zwijgen, dan zal de verlossing van een andere kant komen, maar zij zal omkomen. Esthers verzet wordt gebroken. Zij zal gaan, maar laten al de Joden voor haar vasten, en dus ook bidden. Zich vernederen voor God. Niet eten en niet drinken. Al is het de maand Nisan, de tijd, waarop de verlossing uit Egypte werd gevierd, toch vasten en bidden! Roepen tot God. Uit diepten van ellenden. Vastende, dat wil zeggen als rechtelozen voor God: "En alzo zal ik tot de koning gaan". Dat is haar definitieve antwoord aan Mordechai. Alzo, zal ik tot de koning gaan. Dus: gedragen op de vleugels van het gebed van het volk van God. Esther is bereid zonodig te sterven.

De liefde tot haar volk, het volk van God, drijft de vrees uit: "Wanneer ik dan omkom, zo kom ik om. Dat is geen wanhoopsdaad geweest, maar geloof door de liefde werkende. Geloof! Dat God het hart van de koning neigt als waterbeken tot al wat Hem behaagt. Het geloof dat God regeert. Die God, Wiens Naam in dit boekje niet word vermeld, maar Wiens kracht zich laat gelden in ondoorgrondelijke wegen. Onze tekst: "Wanneer ik dan omkom, zo kom ik om". Dat is geweldig, zegt

u. inderdaad. Maar zij moest er wel voor ingewonnen worden. Want Esther vreesde. Zij wilde van haarzelf niet 'omkomen'. Zij vreesde voor haar leven. Zij was niet geroepen. De koninklijke wet verhinderde de toegang. Naar de koning gaan! Dat zou haar het leven kosten tenzij! hij haar de gouden scepter toe zou reiken. Volgens de wet moest zij sterven, tenzij de koning vrije gunst bewees. Daarvoor moest Esther worden ingewonnen: om haar enige hoop te stellen op de vrije ontferming van de koning. Esther wordt ingewonnen. Ik denk dat we mogen zeggen: door de Geest van Christus. "Wanneer ik dan omkom, zo kom ik om". Het is Christus in Esther. Die overgave! Dat is alleen te verklaren uit Hem! Die Zich te Zijner tijd voor Zijn volk heeft overgegeven. Een volk dat volgens een andere wet, de goddelijke Wet, moest omkomen. Maar voor Hem was er geen gouden scepter. Geen ontkomen voor Zijn ziel. Alleen een dodelijk tijdsgewricht. Jezus was zeker van Zijn dood. Dat wist Hij uit de Schriften. Dat wist Hij van de Vader: dat Hij als een Lam ter slachting werd geleid. "Wanneer Ik dan omkom, zo kom Ik om". Die liefde voor Zijn duurgekochte Kerk. Voor een volk bedreigd door doodsgerevaren. Borg geworden voor de Zijnen.

2. Israël nu.

Opnieuw is Israël in nood. Crisistijd in het Midden-Oosten. Opnieuw wordt het oude bondsvolk bedreigd. De geest van Haman waart rond. Haman of Hamas, het maakt niet veel uit. De 'ongelovigen', Amerika en Israël, kunnen maar het beste ban het wereldtoneel verdwijnen. Terroristen worden al jarenlang opgeleid. Extremistische krachten worden gebundeld. Israël in nood. Crisistijd. Zwaar weer op komst. De vraag is: Tot Wie zullen wij heengaan? Esther zocht toegang bij wereldleider Ahasveros en Israël zoekt steun bij de Verenigde Staten. Maar voordat Esther naar Ahasveros ging, was daar die roep uit diepten van ellenden tot God die leeft. Eerst vasten. Dus ook bidden!

Dat was het geheim van Esthers zieleleven! Vluchten naar Israëls grote

God. Behoud uw volk, o Heere! Hoewel wij de dood verdiend hebben! Dat is geloof. Dat is genade!

3. Israël Gods

Er is een Israël Gods. Een volk uit Joden en heidenen, dat in de beleving van hun hart met omkomen wordt bedreigd. Naar de goddelijke Wet moeten zij sterven. Want de ziel die zondigt die moet sterven. Dan wordt het crisistijd in hun leven. Er is heel wat over deze tekst gepreikt. Ook vaak los van het verband. Dat is onjuist. Want de woorden 'wanneer ik dan omkom, zo kom ik om' hebben een bijzondere historische achtergrond. Het gaat hier niet in eerste instantie om een zondaar die tot God vlucht om vrije gunst te verkrijgen.

We mogen deze tekst niet goedkoop vergeestelijken. Dat kunnen we van Calvijn leren. Dat is niet geoorloofd. Maar er zijn wel punten van vergelijking. Het ware volk van God, het Israël Gods, kent tijden dat door de Wet hun vonnis wordt gevelde. Ik moet sterven en dat is God ontmoeten. En dat betekent: omkomen, tenzij – genade wordt bewezen. Ahasveros had een gouden scepter. Die heeft God ook. Dat is Zijn vrije genade in Christus. Een gouden scepter voor een volk, dat ten dode is opgeschreven. Zo leert men zichzelf kennen bij het licht van Woord en Geest. Naar de Wet moeten zij sterven. Volgens de Wet betekent de ontmoeting met de hoogste Koning: omkomen. Tenzij! Wij hebben, als wij zien op onszelf, geen rechten om tot de hoogste Koning te gaan. Het ergste is te vrezen, als wij denken aan de ontmoeting met God. Tenzij! Een dichter zegt: 'k wou vluchten, maar kon nergens heen, zodat mijn dood voorhanden scheen. Niemand zorgde voor mijn ziel. En daarom: Ik riep tot U, ik zeide, o HEERE, Gij zijt mijn toevlucht, sterkte en eer. "Ik zal tot de koning gaan, wanneer ik dan omkom, zo kom ik om. Maar mijn hoop die is op U. op Uw gouden scepter. Op Uw vrije gunst, die eeuwig U bewoog. Op Uw Woord waarop Gij mij verwachting hebt gegeven. Want Hij is het die ons Zijn vriendschap biedt."

ds. L.W. v.d. Meij

Vrouw en Ambt (3)

Hermeneutiek.

Er wordt in onze tijd veel over bovenstaande zaak gesproken. Juist ook als het gaat over vrouw en ambt. Er wordt

wel gesteld dat de gegevens uit de Bijbel aangaande vrouw en ambt alleen door de toenmalige cultuur bepaald werden en vandaag dus niet meer

gelden. De gereformeerde Schriftbeschouwing wil aan de gegevens aan de Bijbel aangaande vrouw en ambt vasthouden. Dit brengt ons bij de vraag hoe de Bijbel verstaan moet worden, dus bij de hermeneutiek. Het is misschien wel wat moeilijk, maar we hebben er mee te maken. We zullen proberen in dit artikel de zaak zo eenvoudig mogelijk voor te stellen en uit te leggen. Wat is hermeneutiek eigenlijk? Hermeneutiek houdt zich bezig met de vraag naar het verstaan van de Bijbel. In de vorige eeuw is hier meer aandacht voor gekomen dan in de voorgaande eeuwen. Dat komt omdat het gezag van de Schrift in twijfel wordt getrokken (Schriftkritiek), door de resultaten van opgravingen in het midden-oosten en de opkomst van de moderne communicatietheorieën (daardoor komt de vraag aan de orde welke belemmeringen er kunnen zijn bij de hoorder van een boodschap om die boodschap te kunnen verstaan). Exegese (uitleg van de Bijbel) en hermeneutiek waren lange tijd sterk met elkaar verweven. In de tweede helft van de 20e eeuw werd de hermeneutiek (hoe moet de Bijbel worden uitgelegd; dus de regels voor de uitleg van de Bijbel) steeds zelfstandiger. Maar de theorie achter de uitleg van de Bijbel mag geen scherm worden tussen de Bijbel en het hart van de mens. De Schrift is in zijn bedoeling duidelijk. Het is uiteindelijk niet de hermeneutiek, maar het getuigenis van de Heilige Geest, dat ons geloof in de Schriften wekt en bevestigt. Wel is het goed om onder ogen te zien wat het betekent dat wij in een andere tijd leven dan de Bijbelschrijvers. Dat kan bewaren voor een onjuiste Bijbeluitleg. Maar aan de andere kant moet de hermeneutiek niet de directe en onbevangen omgang met de Schrift belemmeren en de helderheid van Gods Woord verduisteren. Over de zaak van de hermeneutiek wordt in onze tijd en ook in onze kerken helaas niet gelijk gedacht. We volgen in dit artikel de visie van de meerderheid van het deputatenrapport uit 1998.

Schriftgezag.

Volgens de gereformeerde Schriftbeschouwing is de Schrift het Woord van God, dat zijn eigen gezag met zich brengt. Niet de kerk geeft aan de Schrift gezag, maar het Woord Gods legt zich met gezag op aan de mens. De Bijbel is geen verzameling geloofsgetuigenissen en geloofsinzichten van mensen uit de bijbelse tijd.

Volgens 2 Petrus 1: 19- 21 is de profetie niet voortgebracht door de wil eens mensen, maar de heilige mensen Gods, van den Heiligen Geest gedreven zijnde, hebben ze gesproken. De apostelen waren oog-en oorgetuigen. Er mag niet getwijfeld worden aan de waarachtigheid van wat zij schreven. Uit 2 Timotheus 3: 16 blijkt dat de Schrift door God is ingegeven. H. Bavinck leerde dat de Heilige Geest de eigen vermogens van de Bijbelschrijvers heeft ingeschakeld. Er is verschil tussen de schrijvers, maar hun geschriften zijn toch hierin één dat zij alle door God zijn ingegeven.

Culturele context en actuele betekenis.

Onze cultuur is anders dan de cultuur van de Bijbelschrijvers. Toch zijn er zaken in de Schrift die ondanks alle wijzigingen hun betekenis behouden. Hoe anders een tijd en cultuur ook zou kunnen zijn, die zaken blijven staan. De verzoening komen we tegen in het Oude en Nieuwe Testament, maar in een verschillende gestalte. In het Oude Testament werden immers veel offers gebracht, in het Nieuwe Testament niet meer. De offers hebben hun vervulling gevonden in Christus. Wie de Bijbel leest kan tot de overtuiging komen dat bepaalde zaken in onze tijd niet meer gelden. Het gevaar is dat onze tijd en onze cultuur gaan bepalen wat al of niet meer geldig zou zijn uit Gods Woord. Van sommige zaken geldt dat ze inderdaad hun geldigheid hebben verloren. De tempeldienst en al wat ermee samenhangt heeft haar vervulling gevonden in Christus. Maar de tien geboden gelden in elke cultuur, dus ook in onze tijd. Ook scheppingsordeningen gelden blijvend: de instelling van de rustdag en de verhouding man en vrouw.

De moderne theologische wetenschap wil ons doen geloven dat de cultuur waarin bepaalde bijbelboeken tot stand zijn gekomen een belemmering vormde om te verstaan wat God toen al wilde openbaren. Pas in een andere cultuur, bijvoorbeeld de onze, zou dan pas werkelijk duidelijk worden wat God heeft bedoeld. Wie zo redeneert laat eigen cultuur bepalen wat nog wel geldig en bruikbaar is uit de Bijbel en wat in onze tijd niet meer geldig en bruikbaar is. Zo'n opvatting strijdt met de gereformeerde Schriftbeschouwing. Zo had Jezus geen vrouwelijke apostelen. Paulus sprak niet over vrouwelijke opzieners. Ontbrak het hen aan moed om tegen de bestaande cultuur in

te gaan? Durfden zij de bestaande gewoonten niet te doorbreken? Zo is het niet. Jezus ging om met tollenaars en zondaren en sprak met een samaritaanse vrouw en genas op de sabbat en ging in tegen de opvattingen van de schriftgeleerden. Paulus heeft zich nooit voor het Evangelie geschaamd, hoewel het in zijn dagen een ergernis en een dwaasheid was. Paulus wees Petrus, die in hoog aanzien stond, in het publiek terecht. Dus als iets werkelijk afkeuring zou behoeven zouden Jezus en Paulus dat zeker wel afgekeurd hebben. Er wordt wel naar het voorbeeld van de slavernij verwezen, een cultuurbepaald verschijnsel dat in de Bijbel voorkomt, maar waarvan de kerk later afstand heeft genomen. Slavernij is niet door God ingesteld bij de schepping. Voorschriften met betrekking tot slavernij sluiten wel aan bij een bepaalde tijd, maar keuren niet zonder meer goed.

Wat Paulus zegt over de verhouding tussen heren en slaven heeft blijvende betekenis. Ondanks het feit dat de slavernij niet meer bestaat heeft dit dus toch nog veel te zeggen, namelijk over de verhouding van werkgever en werknemer. Gods Woord is voor alle eeuwen richtsnoer in tal van nieuwe situaties.

Hermeneutische regels en de toepassing ervan.

De gereformeerde Schriftbeschouwing gaat van de volgende zaken uit:

- 1 De Schrift is het Woord van God. Dit Woord heeft ten volle gezag in zaken van leer en leven.
- 2 Het verstaan van de Schrift is niet mogelijk zonder volkomen afhankelijkheid van de Heilige Geest als de grote Schriftvertolker. De Heilige Geest overtuigt van het gezag van Gods Woord en leidt in al de waarheid.
- 3 De Schrift is haar eigen uitlegster. De Schrift kan alleen in haar eigen licht gezien, beoordeeld en verklaard worden. De tekst staat in een bepaalde tekstomgeving en in het geheel van de Bijbel. We dienen voorzichtig om te gaan met buiten-bijbelse gegevens.
- 4 De Schrift heeft een hart en een omtrek. Niet alles in de Schrift is van hetzelfde gewicht. Hart en omtrek zijn met elkaar verbonden.
- 5 De boodschap van de Schrift is tijdbetrokken. God heeft Zich niet op een tijdloze wijze geopenbaard, maar door in te gaan in de geschiedenis.

- 6 De Schrift vraag om een heilshistorische interpretatie. Niet alles is in een keer geopenbaard. Maar naast de voortgang van Gods heil in de geschiedenis is er ook de omgang met de God van het heil.
- 7 Schriftuitleg moet rekening houden met onderscheid in literaire vormen. Elke tekstsoort vraagt om een eigen benadering. Een Psalm is anders dan een hoofdstuk uit Genesis.

Bovenstaande regels zijn hulplijnen voor de exegese. De verschillen tussen de werkelijkheidsbeleving van de bijbelschrijvers en de hedendaagse mens moeten niet overdreven worden. Aan de andere kant moeten ook vragen en moeilijkheden niet ontkend worden. Alleen een nauwkeurig luisteren naar de Schrift zelf in afhankelijkheid van God zal leiden tot het juiste verstaan van Gods Woord.

Ds. A. van Heteren.

Gezangen

Het woord van Christus wone rijkelijk in u, in alle wijsheid, leert en vermaant elkander met psalmen en lofzangen en geestelijke liederen, zingende de Heere met aangenaamheid in uw hart.

Kol.3:16

Op de klank af van deze tekst meent men dat er onderscheid is tussen het zingen van psalmen en daarnaast het zingen van gezangen en liederen. Met deze drie onderscheiden woorden, wordt echter hetzelfde omschreven. Met het woord *psalmen* wordt bedoeld dat men met een muziekinstrument, de *lofzang* (of hymne) als een *geestelijk lied*, dat is op dichterlijke wijze, zingt. Het geïnspireerde woord van Christus maakt woning door de Heilige Geest in het hart. Volgens de opschriften van de *psalmen*, zijn ze *lofzangen en geestelijke liederen*. Zij zijn vol van het werk van Christus. Hij heeft de *lofzang* (Ps.115-118) gezongen, toen Hij ging sterven. Wanneer de Heilige Geest ons levend maakt, leert Hij een nieuw *geestelijk lied*. De betekenis van de oude Psalmen wordt verrassend nieuw en persoonlijk verstaan. Met Gods geïnspireerd Woord kan men dan zingen: *Ik heb het zelf uit Zijn mond gehoord, ik vertrouw op God door gene vrees gestoord*.

In maart 1879 verscheen een artikel van A.v.d.Sluys te Sneek waarom hij tegen het zingen van gezangen in de openbare eredienst is. Hij grondt dat niet op een *verbod*, maar op eerbiedige schroom om mensenwoord met Gods woord gelijk te stellen. Als argumenten noemt hij het volstrekt afwezig zijn van dichterlijke boeken in het N.T. Na het verstommen van de lofzang van Simeon, lezen we niet dat bij de uitstorting van de Heilige Geest een nieuwe liederenschat werd geschonken aan de kerk.

We zullen niet ontkennen dat er oude

en nieuwe liederen zijn met een christelijke inhoud en liefelijke toon. Alle lange tijd zijn bij Gods volk de (engel-se) liederen van Gadsby, Hart, Philpot, Newton, Topladie e.a. geliefd, vanwege de zielsbevindelijke inhoud. Mogelijk zijn er die vanuit het engels de gedichten op poëtische wijze kunnen vertalen. Treffend is wat J. Newton heeft gedicht over Joh.5:3 *Wachtende op de roering van het water*. Enigszins vrij uit het engels vertaald zegt hij:

Bij de evangeliepoel, wacht ik met menigeen, op de tijd, dat God mijn arme ziel geneest.

Maar mijn klacht blijft gelijk. Ik ben helaas vol schuld en vrees en pijn, als toen ik eerder kwam. Och, dat de Heere, mij van mijne kwaal genas. Hij weet hoe lang ik smacht en mijn verdriet gevoel.

Hoe vaak heb ik gedacht, wat doe ik langer hier? De zegen die ik zoek, is niet voor één als mij.

Maar waarheen zal ik gaan? Er is geen betere plaats, dan waar gena van God een zondaar geneest.

Hier dan, van dag tot dag verwacht en hoopt mijn ziel. Zal Jezus een bidden-de zondaar laten sterven?

Nee, Hij is vol gena. Hij zal nooit toelaten, dat een ziel, die Zijn aangezicht zoekt, omkomt aan Zijn voeten!

Maar hoe bemoedigend een lied ook is, het staat ver achter bij de gezangen die Gods Naam verhogen. De beste leringen kunnen we in rijm weergeven. Maar alle menselijke ervaringen en gedachten staan ver achter wat de Heilige Geest heeft geschonken in de psalmen. En als er in de loop der kerkgeschiedenis liederen zijn bewaard gebleven, dan zijn dat vaak nieuwe berijmingen van de Schrift. Denk aan het geliefde Lutherlied, dat een berijming is van Psalm 46.

Om het met een variatie op een woord van ds.W.L.Tukker te zeggen: Luther

en Gadsby zullen onze opperzangmeesters niet zijn.

Waarom zingen wij?

Augustinus heeft gezegd: 'Zingen is tweemaal bidden'.

In het artikel van A.v.d.Sluys wordt een drietal opmerkingen daarover gemaakt.

Het zal duidelijk zijn dat de lofzangen vooral tot eer en verheerlijking zijn van Gods grote naam. Het openbaart de gesteldheid van het hart. Er kan een klacht of een danktoon in de ziel leven die in het lied zijn uiting vindt. Maar het zingen van de liederen Hamaäloths is ook tot overtuiging van anderen.

Actualiteit

Op de synode komt ook het verlangen ter sprake om in de eredienst gezangen te mogen zingen. Tot op heden hebben de verschillende generale synoden bij herhaling bepaald om te blijven bij het zingen van de psalmen en enkele berijmde Schriftgedeelten. Daarom zingen wij in onze erediensten psalmen en geen gezangen.

Maar een aantal gemeenten hebben de vrijheid genomen om gezangen te zingen. Het is niet zo dat alle gemeenten die meer zingen dan de kerkorde toestaat, dat altijd doen in iedere eredienst. Via de verslagen van kerkvisitatie blijkt dat het vaak incidenteel gaat om bijzondere diensten, zoals bij (t)rouw, belijdenis, evangelisatiediensten en op de feestdagen. Soms worden de liederen gezongen voor dat de eredienst begint. Naar de verschillende tijdsomstandigheden wordt de keus van de liederen bepaald. Het betreft vaak liederen die in de loop der kerkgeschiedenis een plaats hebben gekregen in de harten en huiselijke godsdienst. Bij bepaalde gelegenheden worden er eigentijdse en modieuze liederen gezongen, die veelal spoedig vergeten worden.

Geen vrij lied in de eredienst

Er is vanuit de Schriftgegevens geen reden om in de eredienst liederen die geen schriftberijmingen zijn, te zingen. Wel maant de bijzondere plaats van de Psalmen, af te zien van het zingen van deze liederen. Zo wordt de roeping tot het bewaren van het Woord van God op de meest strikte wijze vervuld.

We gronden dit op het feit dat:

a. de Heilige Schrift ons niet verplicht tot het nemen van een andere beslissing;

b. dit standpunt sluit het meest aan bij

wat door de kerken, in wier traditie wij staan, in het verleden is bepaald; c. de Psalmen voor de nieuwtestamentische gemeente van onvervangbare waarde zijn. Zij bezingen in profetische taal het heilshandelen Gods in Christus;

d. aan de roeping tot het bewaren van het Woord van God wordt zo op de meest strikte wijze gestalte gegeven; e. zo worden in ieder geval niet via het zingen van liederen die geen berijmde schriftgedeelten zijn, dwalingen verbreid.

De roeping om zich in de eredienst zo dicht mogelijk bij Gods Woord te houden, sluit een beslissing uit om naast de Psalmen en andere Schriftberijming liederen te zingen, die niet direct aan de Schrift ontleend zijn.

Traditie

Onze kerken willen staan in de lijn van de calvinistische Reformatie, zoals die in de Afscheiding (1834) gestalte heeft gekregen. Onze kerken zijn niet meegegaan met de Vereniging (1892). Bekend is hoe de ontwikkelingen in de Geref. Kerk zijn geweest. Op de GS 1983 hebben wij onze conclusies getrokken. Wanneer we de ontwikkelingen van de laatste twintig jaar rond het lied andere Kerken van gereformeerd belijden volgen, dan geeft dat opnieuw reden om grote voorzichtigheid te betrachten.

In de Geref. Kerken (Vrijgemaakt) zijn in 1996 255 gezangen ter beproeving vrijgegeven. Omdat dat wel heel abrupt ging en er diverse bezwaren tegen kwamen is in 1999 het aantal beperkt tot 121. Maar er zijn gemeenten die de andere 134 blijven zingen.

Iemand merkte op dat als we een selectie maken uit de psalmen, we ook 'gezangen' laten zingen. Hij zal daar mee bedoeld hebben, dat we bepaalde gedeelten, zoals de wraakpsalmen of misschien de lofzangen, zo gemakkelijk kunnen laten liggen. Van Calvijn is bekend dat hij niet maar één versje opgaf. Hij gaf achtereenvolgende gedeelten van de psalmen op om te zingen. Wij kunnen dat in psalmboekjes nog vinden, waar die gedeelten worden gescheiden door het woord 'pauze'.

In 1997 onderzocht dr. J. Smelik 270 bundels met meer dan 22.500 liederen. Hij concludeert dat ondanks de kerkelijke verscheidenheid, men dezelfde liederen zong. Hoewel dat voor de Chr. Geref. Kerken niet bewezen wordt, mag aangenomen

worden dat men ook in onze huisgezinnen, via de scholen bekend was met deze liederen. Mogelijk zong men ze hier en daar op de verenigingen. Maar tijdens de eredienst in de kerken werden ze evenwel niet gezongen.

Inmiddels zijn wij vele nieuwe liedbundels verder. Alleen al in Amerika is er een copyright op 120.000 gezangen. Kan men ooit in eigen kerken een bundel samenstellen waaruit de plaatselijke gemeenten eenparig zullen zingen? Een eigen bundel isoleert de eredienst van andere Gereformeerde kerken. In de praktijk zien we dat men na gebruik van eigen liederen alsnog gebruik gaat maken van andere of nieuwe liedboeken.

De weg van het Woord

Uit Calvijns theologie van de psalmen blijkt dat de kerkdienst er o.a. is om God te prijzen. Calvijn merkt op: 'Ceremoniën en gebruiken zijn alleen van waarde als zij ons de zuivere waarheid Gods inprenten. Dit betekent dat gebruiken die niet volgens Gods Woord zijn de vroomheid niet bevorderen, maar bederven.' 'De mens moet er zich voortdurend van bewust zijn dat hij in een kerkdienst staat voor het aangezicht van God en Zijn heilige engelen.'

Calvijn beroept zich op de oproep van de Schrift om te zingen. De ervaring leert dat het gezongen woord grote kracht heeft om de harten van mensen te bewegen om God te loven. De melodie moet niet 'wild of lichtvaardig' zijn, maar 'poids et majesté' (gewichtig en eerbiedig). Er zijn geen aanwijzingen dat Calvijn naast de Psalmen en berijmde Schriftgedeelten liederen in de eredienst wilde laten zingen.

Het calvinistisch beginsel voor de zang in de eredienst is om de Schrift zelf aan het Woord te laten in het zingen in de eredienst. Dit beginsel is in het huidige art. 69 kerkorde te vinden. Volgens de Schrift en daarom ook volgens artikel 32 NGB belijden we: 'Zo nemen wij dan alleen aan, hetgeen

dienstig is om eendrachtigheid en enigheid te voeden en te bewaren en alles te onderhouden, in gehoorzaamheid Gods.'

Dit is het belijden van Reformatie en Afscheiding waarin wij staan.

Reformatie

Zelfs in Japan worden de melodieën van onze psalmen gezongen. De organist Masaaki Suzuki die tot 1983 in Amsterdam studeerde, was diep getroffen door de psalmmelodieën die hij in ons land hoorde. In Japan is hij lid geworden van de kerk van de Reformatie. Hij heeft zich daar ingezet voor de vertaling van de psalmen in het Japans, zodat ze op de Geneefse melodieën gezongen kunnen worden. Zo zullen de 150 Psalmen officieel als gemeentezang in de kerk te Japan ingevoerd worden.

Dr. J. Luth meent: 'Als je psalmen zingt, behoort je tot de Reformatie. Wanneer je gezangen zingt, is die relatie minder duidelijk.'

In de voorrede op de Psalmen van de Statenvertaling bevelen de kanteekenaars de Psalmen aan als een lusthof, apotheek en schatkamer voor de christenen. 'Daarom behoort een ieder christen, zo van hoge als van lage staat, dit boek met bijzondere vlijt en aandacht te lezen, en te betrachten, om zich te gewennen aan de stijl van de Heilige Geest die daarin gebruikt is, niet twijfelende of het zal hem (wanneer hij het rechte sap en de doordringende kracht van die gesmaakt heeft) op zijn ziel wezen als een zeer lieflijke en heilzame hemeldauw, en het zal hem niet verdrieten dat steeds in zijn hart, mond en handen te dragen, waartoe het ons van de Heilige Geest in het Oude, en van onze Heere Jezus Christus Zelf en Zijn apostelen in het Nieuwe Testament, meermaals is aanbevolen, en tot meerdere bevalligheid, dienst onzer memorie en dagelijks gebruik, gezangswijze van de wijze en goede God aan Zijn kerk overgeleverd.'

ds. M. v. d. Sluys

ICT, wat moeten wij er mee? (4)

De tirannie van de mobiele telefoon!

Ik zou met u nog wat verder nadenken over de mogelijke gevaren, die kleven aan het bezit en het (verkeerde) gebruik van de mobiele telefoon. Noemde ik eerder het hoge percentage gezinnen, dat één of meerdere computers in huis heeft. Het bezit van meer-

dere mobiele telefoons per gezin moet beduidend hoger uitvallen.

Het mobieltje is aantrekkelijk in prijs en bovendien is het een mode-gevoelig artikel.

Dit heeft weer tot gevolg, dat het argument om dit communicatiemiddel aan te schaffen om altijd bereikbaar te

kunnen zijn, in de meeste gevallen niet de eigenlijke reden aangeeft. Wanneer het toch gebruikt wordt, heeft dit meer weg van een goedkope verontschuldiging.

Zó in de zin van: 'ik zou wel anders willen, maar ik kan gewoon weg niet anders meer'. Dat laatste zal zeker waar zijn, maar het blijft de vraag of het beslist noodzakelijk is. Want de tijd, dat wij een mobiele telefoon kochten, enkel en alleen om bereikbaar te willen zijn, ligt al ver achter ons. Heeft het bezit en het gebruik van de mobiele telefoon niet alles te maken met onze manier van leven. Onze levensstijl, waarin wij ons in bijna niets meer onderscheiden van de wereld, waarin wij leven. Wij stellen ons geweten voortdurend gerust met de gedachte, dat wij in alle dingen mee moeten, om toch vooral niet achter te hoeven blijven bij de ontwikkelingen in onze samenleving, die met name door allerlei technologische mogelijkheden, het secularisatieproces binnen de kerken aanzienlijk versneld en verdiept hebben. Het kan beslist geen kwaad om onszelf op dit gevoelige punt eens te onderzoeken. Zowel ouderen als jongeren. Wanneer ik hierna de jongeren apart noem, wil dat in geen geval zeggen, dat de ouderen wel een stukje van dit artikel over kunnen slaan, alsof het hen niet zou gelden. Niets is minder waar. Handelen jongeren ten aanzien van het gebruik van het mobieltje dikwijls te impulsief. Ouderen kan niet minder worden toegerekend, dat zij op ditzelfde punt beslist onvoldoende hebben doorgeacht. Laat staan zich echt hebben bezonnen op het voor- en nadeel van het bezit van een mobiele telefoon.

Behoort het voor jongeren zo langzamerhand tot hun dagelijkse uitrusting, waarmee zij naar school en naar het werk gaan. Voor hoeveel ouderen draagt dit bezit, evenals eventuele andere luxe-artikelen, niet bij tot verhoging van een zekere status?

Wat daar dan ook onder verstaan moet worden.

Voor jongeren geldt het in ieder geval: wie geen mobieltje draagt, stelt zichzelf buiten de groep en wordt niet voor 'vol' aangezien. Op dit punt kan er een nieuwe vorm van discriminatie ontstaan, waarbij jongeren onderling met elkaar 'afrekenen' op het al of niet mee doen met de 'mobiel-cultuur'. Ernstiger is echter de bedreiging van het tirannieke karakter van deze technologische uitvinding. Wij moeten ervoor waken niet door deze 'dwinge-

land' (het mobieltje) te worden beheerst en geregeerd. Ik wees al eerder op het, in mijn ogen aanstellerige, gedrag van zowel jongeren als ouderen, die de indruk wekken nooit meer onderweg te kunnen zijn, zonder gebruikmaking van de mobiele telefoon. Zodoende treedt de mobiele telefoon duidelijk op als een 'stoorzender'. Ongestoord contact met elkaar wordt een zeldzaamheid.

Het gebruik van de mobiele telefoon kan tot een ware plaag worden tijdens vergaderingen en andere ontmoetingen, waarbij het indringen van derden (d.m.v. het mobieltje) niet als wenselijk wordt gezien. Of om wat nadrukkelijker te stellen: beslist als hinderlijk moet worden ervaren.

Uit dit voorbeeld, dat met andere vermenigvuldigd zou kunnen worden, laat zich geen andere conclusie trekken dan dat het mobieltje al lang niet meer uitsluitend gebruikt wordt om te bellen of gebeld te worden.

Short message service

Voor onze jongeren beter bekend als het sms-je, dat meer als een spelletje gezien moet worden dan als beslist noodzakelijk. Het komt in feite hier op neer, dat d.m.v. het goedkope gebruik van het mobieltje allerlei korte berichten rondgestuurd kunnen worden. Een verschijnsel, dat in eerste instantie als onschuldig over kan komen, maar bij nader inzien een duidelijke inbreuk doet op de privacy, waarvan wij in het algemeen toch menen, dat wij daar zuinig op moeten zijn. Hoe anders blijkt dat te zijn, wanneer wij in de ban komen van het verzenden van sms-berichten. Wie ervaring heeft met ongewenste en zelfs ongepaste berichten, zal dit zeker moeten toestemmen. Het lust mij niet om hiervan enkele concrete voorbeelden te geven, maar wie geen vreemdeling is in het mobiele telefoonverkeer, weet dat men zo maar ongevraagd verrast kan worden met allerlei zinnenprikkende teksten of zelfs onsmakelijke uitnodigingen

tot erotische gedragingen. Dat dit een bedreiging betekent voor de geestelijke gezondheid van onze jongeren behoeft geen nadere uitleg. Bovendien behoeft het ook geen verdere verduidelijking om te stellen, dat al wat verwerpelijk en verderfelijk is voor het jonge hart, niet minder schade kan aanbrengen in het hart van menig oudere. Toch heeft dit ogenschijnlijk als onschuldig overkomend spelletje ook andere verwerpelijke kanten. Eén daarvan wil ik zeker niet onvermeld laten, omdat dat ook weer de eredienst raakt. In mijn laatste bijdrage over dit onderwerp verwees ik daar al naar.

Zo schijnt het voor te komen, dat jongeren al in de kerk elkaar allerlei nieuwtjes doorgeven, waarbij de voetbaluitslagen op de zondag kennelijk een hoge prioriteit blijken te hebben.

Als dit geen aanslag van de duivel betekent, dan weet ik het niet meer.

Kan het gebruik en nog meer het misbruik van de mobiele telefoon al een verslavende invloed hebben. Temeer geldt dan het kwalijke van deze vorm van bijzondere verslaving, waar zij de eredienst op een heilloze wijze verstoort en er zeker de oorzaak van kan zijn, dat jongeren (en ouderen) het Woord niet meer ongestoord ontvangen en zodoende er ongemerkt van kunnen vervreemden. Met alle schadelijke gevolgen van dien. Heeft Prediker wellicht al deze vormen van bedreiging en verstoring voorzien, toen hij de vermaning liet horen: 'Bewaar uw voet, als gij tot het huis Gods ingaat en wees liever nabij om te horen, dan om het slachtoffer der zotten te geven; want zij weten niet, dat zij kwaad doen' (Pred.4:17). Ziet er dan ook in alle ernst op toe. Ouderen en jongeren hoe u en jullie naar Gods huis gaan. Neem toch beslist alleen het hoogstnoodzakelijke mee. Het Woord en uw bijdragen tot in stand houding van de eredienst. Waakt en bidt, opdat u niet in verzoeking komt om toe te geven aan de listen van de boze!

J.H. van Dijk

Voor de jeugd

De geestelijke wapenuitrusting (10) "Het zwaard des Geestes"

Het laatste wapenstuk dat door Paulus wordt aangereikt is het zwaard des Geestes. De Romeinse soldaat had twee soorten zwaarden, een lang aanvalszwaard en een kort zwaardje, bestemd voor een man tegen man gevecht. In Efeze 6:17b wordt het

korte zwaard genoemd. Dit zwaardje past goed bij de overige wapenuitrusting, om in de strijd staande te kunnen blijven. We willen het verder wat uitdiepen.

Betekenis

We staan eerst stil bij de uitdrukking "zwaard des Geestes". Het wapen is

afkomstig van de Heilige Geest. Het gaat om een geestelijk wapen voor een geestelijke strijd tegen een geestelijke vijand. (2 Kor.10:4) Het gaat niet om vleselijke wapens, zoals welsprekendheid, bedrog of verbaal geweld. Het gaat om Gods Woord, dat vergeleken wordt met een zwaard. (zie Jes.49:2; Hos.6:5; Hebr.4:12; Openb.1:16; Openb. 2:12) Het gaat hier vooral om het naspreken van Gods Woord, beter gezegd het belijden van Gods Woord. Dit Woord is zeer geschikt voor de geestelijke strijd. Het is betrouwbaar, profetisch, duidelijk in de weg der zaligheid en onderwijzend. Het Woord heeft kracht om ons hart te doorzoeken, het geweten te overtuigen, om te bemoedigen en te bekeren. Het is de Heilige Geest Die gebruik maakt van dat Woord. Zonder Zijn werking zal het Woord geen kracht doen.

Gebruik

Een Romeins soldaat moest dit wapen gebruiken zowel als verdedigings- en aanvalswapen. Hij moest daarin getraind worden, zowel in het gebruik, als in de manoeuvres van vijandige machten, als ook om staande te blijven in moeilijke omstandigheden. Zo dient elke strijder des geloofs Gods Woord te gebruiken. Daarvoor zul je zelf bevindelijke kennis van de kracht van het zwaard des Geestes nodig hebben. De Heilige Geest drukt het Woord af in je gemoed en in je hart. Gods Woord gaat haar kracht doen in je leven; bekerend, onderwijzend en vernieuwend. Hij werkt een hartelijke begeerte om een grondige kennis te hebben van de inhoud van het Woord. Dit is erg belangrijk om goed te kunnen strijden met het Woord. Het zwaard des Geestes zal vijanden neervellen (Pinksterlingen, Paulus), volken doen beven (Kanaaniëten, Jer.1:10), dwalingen weerleggen, innerlijke boosheden gevangen nemen, het zal ondersteunen in moeite en verdriet.

Persoonlijk

Ik kom even terug op dat kleine zwaardje, dat bestemd is voor een man tegen man gevecht. Paulus duidt daarmee aan dat het vaak gaat om een strikt persoonlijke strijd. Misschien is dat voor jou herkenbaar. Ieder van Gods kinderen heeft zijn persoonlijke vijanden, persoonlijke zonden en verzoeken. Strijd daartegen, op leven en dood. Het is een strijd tegen doodsvijanden. Ze hebben het gemunt om je ondergang. Strijd niet in eigen kracht,

maar in de kracht van de Heilige Geest. Zonder strijd geen overwinning, geen kroon!

Ontvang de hartelijke groeten van jullie vriend,

Ds. K. Visser

Bijbelstudie conferenties LCJ

De Commissie Bijbelstudieconferentie van het LCJ belegt van D.V. 1-4 februari en 1-4 maart 2002 een bijbelstudieconferentie in 'De Bosbeek' in Bennekom.

In onze tijd wordt er door sommige mensen heel veel gesproken over de Heilige Geest. Anderen denken er nooit over na. Het thema van de beide conferenties heeft alles te maken met de Heilige Geest en het werk van de Heilige Geest. Het is belangrijk om als jongere in deze tijd te weten wat de Bijbel ons leert over de Persoon en het werk van de Heilige Geest.

Het thema: De Heilige Geest werkt! In jou?

Wie Hij is	Ds. M.J. Kater
Wat Hij doet	Ds. P. den Butter
Hoe Hij werkt	Ds. J. van Amstel
Vrucht van de Geest	Ds. C. Westerink
Leven door de Geest	Ds. P.D.J. Buijs

Aan de hand van deze deelthema's zullen we met elkaar de Bijbel openen en luisteren naar wat daarin tot ons gesproken wordt.

De kosten zijn € 48 (f 105.77)

voor scholieren en studenten en €60 (f 132,43) voor de 'verdieners'. De conferentie staat open voor alle jongeren van 16 jaar en ouder. Het zullen intensieve dagen zijn, daarom zijn motivatie en de bereidheid om te leren, nodig om aan deze conferentie deel te nemen.

Je kunt jezelf opgeven door een bon op te vragen bij de jwa's of zelf op te halen op www.lcj.nl en deze toe te sturen naar: Willem Hendrik van Ledden, Veldheimlaan 15, 3702 TA Zeist.

Commissie bijbelstudie conferentie LCJ Voor inlichten:

*Jeugdwerkadviseur LCJ,
Peter van den Dool en
Maarten van Middelkoop.
Tel. 0184-641285/417828,
e-mail: info@lcj.nl*

't Boekendal

Winkelcentrum Urkerhard
Nagel 48, 8321 RG Urk

Tel: 0527 - 682110 Fax 0527 - 688668

**Boeken & Bijbels
CD's en Bladmuziek
Schoolartikelen
Kadoartikelen
Kopieerservice
Wenskaarten**

Verzending door heel Nederland

STICHTING HULPVERLENING CHRISTENEN IN ROEMENIË

Elf jaar na de val van Ceausescu leeft ruim 40 procent van de Roemenen onder de armoedegrens. De werkloosheid is een groot probleem. Vele kinderrijke gezinnen kunnen onmogelijk in hun levensonderhoud voorzien. Vooral in de winter is het erg moeilijk. De Stichting Hulpverlening Christenen in Roemenië verstrekt elk jaar rond de kerstdagen voedselpakketten aan de armste gezinnen van Bacau.

f16.000,- IS DIT JAAR NODIG VOOR DE KERSTPAKKETTEN IN ROEMENIË!

Maak vandaag mog een gift over onder vermelding 'kerstpakkettenRoemenië'

Al acht jaar verleent de Stichting HCR humanitaire en geestelijke hulp in Roemenië. (voorzitter Dr. R. Seldenrijk te Zeist en secretaris D. Vroegindewey te Sommelsdijk). **HELPT U ONS HELPEN? De Roemeense gezinnen maakt u er blij mee!**

Postbankrekening 75 25 531. Bankrekening 4325.25.491 t.n.v. HCR te Middelhamnis.